

Reşit GÜRBÜZ

THEMIS

**İNSAN HAKLARI VE
DEMOKRATİKLEŞME**

TÜRKİYE'NİN İDARİ YAPISI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
-------------	-----

İNSAN HAKLARI VE DEMOKRATİKLEŞME

BİRİNCİ KISIM İNSAN HAKLARI VE İNSAN HAKLARININ KORUNMASI

BİRİNCİ BÖLÜM İNSAN HAKLARI KAVRAMI

I. GENEL OLARAK	3
II. İNSAN HAKLARININ NİTELİKLERİ	4
III. TARİHİ GELİŞİMİNE GÖRE İNSAN HAKLARININ TÜRLERİ.....	6
A. Klasik (Birinci Kuşak) Haklar	6
B. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Nitelikli (İkinci Kuşak) Haklar	6
C. Dayanışma (Üçüncü Kuşak) Hakları	6

İKİNCİ BÖLÜM İNSAN HAKLARININ ULUSAL DÜZEYDE KORUNMASI

I. YARGI DIŞI KORUMA	7
A. SİYASAL KORUMA	7
1. Genel Olarak.....	7
2. TBMM Dilekçe Komisyonuna Başvuru.....	7
3. TBMM İnsan Hakları Komisyonuna Başvuru.....	8
4. Kamu Denetçiliği Kurumuna Başvuru.....	10
B. İDARI KORUMA.....	13
1. Genel Olarak.....	13
2. Türkiye İnsan Hakları Kurumu	14
3. İl ve İlçe İnsan Hakları Kurulları.....	17
4. Bilgi Edinme Hakkı	21
II. YARGISAL KORUMA.....	25
A. GENEL OLARAK.....	25
B. ANAYASA MAHKEMESİNE “BIREYSEL BAŞVURU” YOLU	25
1. Genel Olarak.....	25
2. Bireysel Başvuru Hakkı	26
3. Bireysel Başvuru Hakkına Sahip Olanlar	26
4. Bireysel Başvuru Usulü	27
5. Bireysel başvuruların kabul edilebilirlik şartları ve incelenmesi.....	27
6. Esas hakkındaki inceleme	28
7. Kararlar	28
8. Başvuru hakkının kötüye kullanılması.....	29

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İNSAN HAKLARININ ULUSLARARASI DÜZEYDE KORUNMASI

I. GENEL OLARAK	31
II. BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (BM) TEŞKİLATI	31
A. GENEL OLARAK.....	31

B. İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASINDA İNSAN HAKLARI VE İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ	32
III. AVRUPA KONSEYİ.....	33
A. GENEL OLARAK.....	33
B. AVRUPA KONSEYİ VE TÜRKİYE.....	34

İKİNCİ KISIM
AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ VE AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ

I. GENEL OLARAK	37
II. AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ İLE İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	37
III. AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİNİN KAPSAMI.....	38
IV. AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİNİN ÖZELLİKLERİ	38
V. AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ VE TÜRKİYE	40
A. SÖZLEŞMENİN TÜRKİYE TARAFINDAN ONAYLANMASI	40
B. SÖZLEŞMENİN İÇ HUKUKTAKİ YERİ	41

İKİNCİ BÖLÜM
AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

BİRİNCİ ALT BÖLÜM
AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİNİN YAPISI

I. MAHKEMENİN OLUŞUMU, YARGIÇLARIN SEÇİMİ, NİTELİKLERİ VE GÖREV SÜRESİ	43
II. YARGIÇLARIN BAĞIMSIZLIĞI VE TARAFSIZLIĞI	43
III. MAHKEME BAŞKANLIĞI	44
IV. YAZI İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ VE RAPORTÖRLER	45
V. GENEL KURUL	45
A. OLUŞUMU VE GÖREVLERİ	45
B. TOPLANTILARI	45
VI. TEK YARGIÇ, KOMİTE, DAİRE VE BÜYÜK DAİRE HEYETLERİ	45
A. TEK YARGIÇ	46
1. Oluşumu	46
2. Yetkileri	46
3. Yargıç Olmayan Raportör	46
B. KOMİTELER	46
1. Oluşumu	46
2. Yetkileri	47
C. DAİRELER	47
1. Oluşumu	47
2. Yetkileri	47
D. BÜYÜK DAİRE	47
1. Oluşumu	47
2. Yetkileri	48
VII. MAHKEMENİN ÇALIŞMA YERİ	48
VIII. MAHKEMENİN “ DANIŞMA GÖRÜŞÜ VERME ” YETKİSİ	48

İKİNCİ ALT BÖLÜM

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİNİN İŞLEYİŞİ

I.	MAHKEMEYE YAPILAN BAŞVURU TÜRLERİ	49
A.	DEVLET BAŞVURUSU.....	49
1.	Genel Olarak	49
2.	Devletlerarası Başvuruların İçeriği	49
B.	BİREYSEL BAŞVURU	50
1.	Genel Olarak	50
2.	Bireysel Başvurunun İçeriği	51
II.	MAHKEMENİN YETKİSİ.....	51
A.	KİŞİ YÖNÜNDEN YETKİ	52
1.	Mahkemeye Kimler Başvurabilir?.....	52
2.	Başvurular Kime Karşı Yapılır?	52
B.	KONU YÖNÜNDEN YETKİ	52
C.	YER YÖNÜNDEN YETKİ	52
D.	ZAMAN YÖNÜNDEN YETKİ	52
III.	MAHKEMEYE BAŞVURU VE BAŞVURULARIN “ KABUL EDİLEBİLİRLİK ” İNCELEMESİ.....	53
A.	MAHKEMEYE BAŞVURU	53
1.	Genel olarak	53
2.	Başvuru Süresi	53
3.	Başvuru Dili	53
4.	Adli Yardım	53
B.	BAŞVURULARIN KABUL EDİLEBİLİRLİĞİ	54
1.	Kabul Edilebilirlik Koşulları	54
2.	Başvuruların, Kabul Edilebilirlik Bakımından İncelenmesi	54
IV.	BAŞVURULARIN “ ESAS BAKIMINDAN ” İNCELEMESİ.....	56
A.	OLAYLARIN SAPTANMASI	56
1.	Devletlerarası Başvurular.....	56
2.	Bireysel Başvurular.....	56
B.	DOSTANE ÇÖZÜM	57
C.	KARAR AŞAMASI.....	57
1.	Karar Türleri	58
2.	Adil Tazmin.....	59
3.	Kararların Kesinleşmesi	59
4.	Kararlarda Bulunması Gereken Hususlar.....	59
5.	Kararların Dili, İmzalanması, Açıklanması ve Tebliği	60
6.	Kararların Yorumlanması Talebi.....	60
7.	Kararların Düzeltilmesi Talebi	60
8.	Kararlardaki Hataların Düzeltilmesi	61
9.	Kararların bağlayıcılığı ve infazı.....	61
V.	DAVALARIN BÜYÜK DAIREDE GÖRÜLMESİ	61
A.	YARGILAMA YETKİSİNİN BÜYÜK DAIREYE BIRAKILMASI	61
B.	TARAFLARIN, DAVANIN BÜYÜK DAIREYE GÖNDERİLMESİ TALEBİ	62

ÜÇÜNCÜ KISIM

AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ İLE GÜVENCE ALTINA ALINAN HAK VE ÖZGÜRLÜKLER

I.	AİHS MADDE 2- YAŞAM HAKKI.....	63
A.	AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	63
B.	ANAYASA MADDE 17 – KİŞİNİN DOKUNULMAZLIĞI, MADDİ VE MANEVİ VARLIĞI	64
C.	SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	64
II.	AİHS MADDE 3- İŞKENCE YASAĞI.....	65
A.	AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	65

1. Genel Olarak.....	65
2. İskencenin ve Gayri İnsani Ya da Küçültücü Ceza Veya Muamelenin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi	65
B. ANAYASA MADDE 17 - KİŞİNİN DOKUNULMAZLIĞI, MADDİ VE MANEVİ VARLIĞI	66
C. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	66
III. AİHS MADDE 4- KÖLELİK VE ZORLA ÇALIŞTIRMA YASAĞI	66
A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	67
B. ANAYASA MADDE 18 – ZORLA ÇALIŞTIRMA YASAĞI	67
C. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	67
IV. AİHS MADDE 5- ÖZGÜRLÜK VE GÜVENLİK HAKKI	68
A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	69
B. ANAYASA MADDE 19 – KİŞİ HÜRRİYETİ VE GÜVENLİĞİ.....	70
C. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	71
V. AİHS MADDE 6- ADİL YARGILANMA HAKKI.....	71
A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	72
B. ANAYASA MADDE 36 – HAK ARAMA HÜRRİYETİ	73
C. ANAYASA MADDE 37 – KANUNİ HAKİM GÜVENCESİ.....	73
D. ANAYASA 38 – SUÇ VE CEZALARLA İLİŞKİN ESASLAR.....	73
E. ANAYASA MADDE 138 – MAHKEMELERİN BAĞIMSIZLIĞI	73
F. ANAYASA MADDE 139 – HAKİMLİK VE SAVCILIK TEMİNATI.....	74
G. ANAYASA MADDE 140 – HAKİMLİK VE SAVCILIK MESLEĞİ	74
H. ANAYASA MADDE 141 – DURUŞMALARIN AÇIK VE KARARLARIN GEREKÇELİ OLMASI.....	74
I. ANAYASA MADDE 142 – MAHKEMELERİN KURULUŞU	74
J. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	74
VI. AİHS MADDE 7- KANUNSUZ SUÇ VE CEZA OLMAZ	74
A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	75
B. ANAYASA MADDE 38 – SUÇ VE CEZALARLA İLİŞKİN ESASLAR	75
VII. AİHS MADDE 8- ÖZEL VE AİLE HAYATINA SAYGI	76
A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	76
B. ANAYASA MADDE 20 – ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİ.....	76
C. ANAYASA MADDE 21 – KONUT DOKUNULMAZLIĞI	77
D. ANAYASA MADDE 22 – HABERLEŞME HÜRRİYETİ.....	77
E. MADDE 20., 21. VE 22. MADDELERİNDE ÖNGÖRÜLEN ORTAK İSTİSNALAR	77
F. ANAYASA MADDE 41 – AİLENİN KORUNMASI VE ÇOCUK HAKLARI	77
G. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	77
VIII. AİHS MADDE 9- DÜŞÜNCE, VİCDAN VE DİN ÖZGÜRLÜĞÜ	78
A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	78
B. ANAYASA MADDE 24 – DİN VE VİCDAN HÜRRİYETİ.....	78
C. ANAYASA MADDE 25 - DÜŞÜNCE VE KANAAT HÜRRİYETİ	79
D. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	79
IX. AİHS MADDE 10- İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ	79
A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	79
B. ANAYASA MADDE 26 - DÜŞÜNCEYİ AÇIKLAMA VE YAYMA HÜRRİYETİ	80
C. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	80
X. AİHS MADDE 11- TOPLANTI VE DERNEK KURMA ÖZGÜRLÜĞÜ	81
A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	81
B. ANAYASA MADDE 33 – DERNEK KURMA HÜRRİYETİ.....	82
C. ANAYASA MADDE 34 - TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ DÜZENLEME HAKKI	83
D. ANAYASA MADDE 51 – SENDİKA KURMA HAKKI	83
E. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	83

XI.	AİHS MADDE 12- EVLENME HAKKI	83
	A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	84
	B. ANAYASA MADDE 41 - AİLENİN KORUNMASI VE ÇOCUK HAKLARI	84
	C. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	84
XII.	AİHS MADDE 13- ETKİLİ BAŞVURU HAKKI	84
	A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	85
	B. ANAYASA MADDE 36 - HAK ARAMA HÜRRİYETİ	86
	C. ANAYASA MADDE 40 - TEMEL HAK VE HÜRRİYETLERİN KORUNMASI....	86
	D. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	86
XIII.	AİHS MADDE 14- AYIRMCILIK YASAĞI	86
	A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	86
	B. ANAYASA MADDE 10 - KANUN ÖNÜNDE EŞİTLİK	87
	C. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	87
XIV.	AİHS MADDE 15- OLAĞANÜSTÜ HALLERDE YÜKÜMLÜLKLERİ	
	ASKIYA ALMA	87
	A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	88
	B. ANAYASA MADDE 15 - TEMEL HAK VE HÜRRİYETLERİN KULLANILMASININ DURDURULMASI	88
	C. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	89
XV.	AİHS MADDE 16- YABANCILARIN SİYASAL ETKİNLİKLERİNİN KISITLANMASI	89
	A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	89
	B. ANAYASA MADDE 16 - YABANCILARIN DURUMU	89
	C. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	89
XVI.	AİHS MADDE 17- HAKLARI KÖTÜYE KULLANMA YASAĞI.....	90
	A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	90
	B. ANAYASA MADDE 14 - TEMEL HAK VE HÜRRİYETLERİN KÖTÜYE KULLANILMAMASI	90
	C. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	90
XVII.	AİHS MADDE 18- HAKLARA GETİRİLECEK KISITLAMALARIN SINIRLANMASI	90
	A. AİHS MADDESİNİN AÇIKLAMASI	91
	B. ANAYASA MADDE 13 - TEMEL HAK VE HÜRRİYETLERİN SINIRLANMASI	91
	C. SÖZLEŞME MADDESİ İLE ANAYASA MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ..	91

DÖRDÜNCÜ KISIM
AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ EK
PROTOKOLLERİ

İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'ye EK PROTOKOL NO.1 Paris, 20.III.1952	93
İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme ile bu Sözleşme'ye ek birinci Protokol'de tanınmış bulunan haklardan ve özgürlüklerden başka haklar ve özgürlükler tanıyan PROTOKOL NO. 4 Strazburg, 16.IX.1963.....	94
İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'ye ek, Ölüm Cezasının Kaldırılmasına Dair PROTOKOL NO. 6 Strazburg, 28.IV.1983.....	95
İnsan Hakları Ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'ye	

EK 7 NUMARALI PROTOKOL Strazburg, 22.XI.1984.....	95
İnsan Hakları Ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'ye EK 12 NUMARALI PROTOKOL Roma, 4.XI.2000	97
İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'ye ek, ölüm cezasının her durumda kaldırılmasına dair 13 NUMARALI PROTOKOL Vilnius, 3.V.2002	97
İNSAN HAKLARI VE DEMOKRATİKLEŞME SORULARI VE CEVAPLARI	99

TÜRKİYE'NİN İDARI YAPISI

BİRİNCİ KISIM İDAREYE İLİŞKİN TEMEL İLKELER

I. MERKEZDEN YÖNETİM VE YERİNDEN YÖNETİM İLKESİ	115
A. KAVRAM	115
B. MERKEZDEN YÖNETİM	116
1. Merkezden Yönetimin Özellikleri.....	117
2. Merkezden Yönetimin Faydalari	117
3. Merkezden Yönetimin Sakincaları	118
4. Yetki Genişliği.....	118
C. YERİNDEN YÖNETİM	120
1. Genel Olarak.....	120
2. Türleri.....	120
3. Yerinden Yönetimin Özellikleri	122
4. Yerinden Yönetimin Faydalari	123
5. Yerinden Yönetimin Sakincaları	123
II. İDARENİN BÜTÜNLÜĞÜ İLKESİ	124
A. GENEL OLARAK	124
B. HİYERARŞİ	124
1. Kavram	124
2. Hiyerarşik Makamlar	125
3. Hiyerarşि Gücünün Kapsami	127
C. İDARI VESAYET	128
1. Kavram	128
2. İdari Vesayet – Medeni Vesayet.....	128
3. İdari Vesayetin Özellikleri	129
4. İdari Vesayet Makamları	129
5. İdari Vesayetin Kapsami	130
D. HİYERARŞİ İLE İDARI VESAYETİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	132
III. KAMU TÜZELKİŞİLİĞİ	132
A. KAVRAM	132
B. KAMU TÜZELKİŞİLİĞİNİ BELİRLEMEDE KULLANILAN ÖLÇÜTLER	133
1. Kanunla Veya Kanunun Açıkça Verdiği Yetkiye Dayanılarak Kurulması	133
2. Devlet Tarafından Ve Kamu Gücüne Dayanılarak Kurulması.....	134
3. Kamusal Yetki Ve Ayricılıklarla Donatılması	134
4. Amacın “ Kamu Yararı ”, Faaliyetin Konusunun “ Kamu Hizmeti ” Olması	134

5. Kendi Varlıklarına Son Verememesi Ve Statülerinde Değişiklik Yapamaması	134
6. Mallarının Statüsü	134
7. Personelin Statüsü.....	135

İKİNCİ KISIM MERKEZDEN YÖNETİM

BİRİNCİ BÖLÜM MERKEZİ İDARENİN BAŞKENT TEŞKİLATI

I. CUMHURBAŞKANI	137
A. CUMHURBAŞKANININ TARAFSIZLIĞI	137
B. CUMHURBAŞKANININ SEÇİMİ	138
1. Genel Olarak.....	138
2. Cumhurbaşkanı Seçilme Şartları	138
3. Aday Gösterilme	139
4. Adayların Görevden Ayrılması ve Göreve Dönmesi	139
5. Adaylara Yardım	139
6. Cumhurbaşkanı Seçim Sistemi ve Uygulaması.....	139
7. Cumhurbaşkanı Seçiminin Geri Bırakılması.....	140
C. CUMHURBAŞKANININ GÖREV VE YETKİLERİ	140
1. Yasama İle İlgili Görev Ve Yetkileri	140
2. Yürütme İle İlgili Görev Ve Yetkileri	140
3. Yargı İle İlgili Görev Ve Yetkileri.....	141
D. CUMHURBAŞKANININ SORUMSUZLUĞU	142
1. Cumhurbaşkanının Siyasi Sorumsuzluğu	142
2. Cumhurbaşkanının Cezai Sorumsuzluğu	143
3. Cumhurbaşkanının Hukuki Sorumsuzluğu.....	145
E. CUMHURBAŞKANINA VEKİLET.....	145
F. CUMHURBAŞKANLIĞI TEŞKİLATI.....	145
1. Cumhurbaşkanı Genel Sekreterliği.....	145
2. Devlet Denetleme Kurulu	146
II. BAKANLAR KURULU	149
A. BAKANLAR KURULUNUN OLUŞUMU	149
B. BAKANLAR KURULUNUN GÖREVE BAŞLAMASI VE GÜVENOYU	150
1. Göreve Başlaması.....	150
2. Güvenoyu	150
C. BAKANLAR KURULUNUN GÖREVİ VE İŞLEYİŞİ	151
III. BAŞBAKANLIK	151
A. GENEL OLARAK.....	151
B. BAŞBAKAN	152
C. BAŞBAKAN YARDIMCISI	153
IV. BAKANLIKLER.....	153
A. GENEL OLARAK.....	153
B. BAKAN.....	153
1. Genel Olarak.....	153
2. Bakanın İdari Nitelikteki Görev ve Yetkileri.....	154
3. Bakanların Sorumlulukları	155
C. BAKANLIK TEŞKİLATI	156
1. Bakan Yardımcılığı	156
2. Müsteşar.....	158
3. Bakanlık Birimleri	158
V. TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ	161
A. TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ VE GENELKURMAY BAŞKANLIĞI.....	161
B. YÜKSEK ASKERİ ŞURA	162

VI.	MERKEZDEKİ YARDIMCI KURULUŞLAR	163
A.	GENEL OLARAK	163
B.	MİLLÎ GÜVENLİK KURULU	164
1.	Milli Güvenlik Kavramı	164
2.	Milli Güvenlik Kurulunun Dünü	165
3.	Milli Güvenlik Kurulunun Oluşumu	165
4.	Milli Güvenlik Kurulunun Görevleri	166
5.	Milli Güvenlik Kurulunun Çalışma Usulü	166
6.	Milli Güvenlik Kurulunun Kararlarının Bakanlar Kurulunca Değerlendirilmesi	167
7.	Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği	167
C.	DANIŞTAY	168
1.	Danıştay'ın Konumu ve İdari Görevleri	168
2.	Danıştay Kararlarının Türü ve Özellikleri	169
3.	Danıştay'ın İdari Görevlerini Yerine Getiren Örgütler	170
4.	Danıştay'ın Personeli	172
D.	SAYIŞTAY	173
1.	Genel Olarak	173
2.	Sayıştay'ın “ <i>Yargı Organi</i> ” Olup Olmadığı Sorunu	174
3.	Sayıştay'ın Görevleri	175
4.	Sayıştay'ın Yetkileri	175
5.	Sayıştay'ın Denetim Görevi	176
6.	5018 sayılı Kanuna Göre Bütçe Süreci Ve Bu Süreçte Sayıştay'ın Rolü	178
7.	Sayıştay'ın Yargılama Usulü	182
8.	Sayıştay'ın Organları	183
9.	Sayıştay Görevlileri	184
E.	EKONOMİK VE SOSYAL KONSEY	185
1.	Genel Olarak	185
2.	Konseyin Görev Ve Yetkileri	186
3.	Konseyin Yapısı Ve Toplantıları	186

İKİNCİ BÖLÜM MERKEZİ İDARENİN TAŞRA TEŞKİLATI

I.	KAVRAM	189
II.	İL GENEL İDARESİ	190
A.	KURULMASI, KALDIRILMASI VE ADLARININ DEĞİŞTİRİLMESİ	190
B.	İL İDARESİNİN BÖLÜMLERİ	190
1.	Vali	190
2.	İl İdare Şube Başkanı (İl Müdürü)	193
3.	İl İdare Kurulu	193
III.	İLÇE İDARESİ	194
A.	KURULMASI, KALDIRILMASI VE ADLARININ DEĞİŞTİRİLMESİ	194
B.	İLÇE İDARESİNİN BÖLÜMLERİ	194
1.	Kaymakam	194
2.	İlçe İdare Şube Başkanı (İlçe Müdürü)	196
3.	İlçe İdare Kurulu	197
IV.	BUCAK İDARESİ	197
V.	BÖLGESEL TEŞKİLATLAR	197
A.	BÖLGE VALİLİĞİ	197
B.	OLAĞANÜSTÜ HAL BÖLGE VALİLİĞİ	198
C.	3046 SAYILI KANUNDA ÖNGÖRÜLEN BÖLGESEL KURULUŞLAR	198

**ÜÇÜNCÜ KISIM
YERİNDEN YÖNETİM**

**BİRİNCİ BÖLÜM
MAHALLİ İDARELER**

I.	KAVRAM	199
II.	İL ÖZEL İDARESİ	200
	A. TANIMI VE KURULUŞU	200
	B. İL ÖZEL İDARESİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI	201
	C. İL ÖZEL İDARESİNİN YETKİLERİ VE İMTİYAZLARI	201
	D. İL ÖZEL İDARESİNİN ORGANLARI	202
	1. İl Genel Meclisi.....	202
	2. İl Encümeni	207
	3. Vali	208
	E. İL ÖZEL İDARESİNİN ORGANLARININ GÖREVDEN UZAKLAŞTIRILMASI .	209
	F. İL ÖZEL İDARESİ TEŞKİLATI VE PERSONELİ.....	209
	G. İL ÖZEL İDARESİNİN DENETİMİ	210
	H. İL ÖZEL İDARESİ HİZMETLERİNİN AKSAMASI.....	210
	I. İL ÖZEL İDARESİNİN GELİRLERİ	211
	J. BORÇLANMA VE İKTİSADİ GİRİŞİMLER	211
	K. İL ÖZEL İDARESİ BÜTÇESİ VE KESİNHESAP	211
III.	BELEDİYE İDARESİ	212
	A. TANIMI VE KURULUŞU	212
	B. BELEDİYE SINIRLARI	212
	1. Sınırların Tespit Ve Kesinleşmesi.....	212
	2. Sınır Uyuşmazlıklarının Çözümü.....	212
	C. BELDE ADININ DEĞİŞTİRİLMESİ.....	213
	D. BİRLEŞME VE KATILMA	213
	E. AYRILMA YOLUYLA BELDE KURULMASI	213
	F. TÜZELKİŞİLİĞİN SONA ERDİRİLMESİ	213
	G. BELEDİYENİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI	214
	H. BELEDİYENİN YETKİLERİ VE İMTİYAZLARI	215
	I. BELEDİYENİN ORGANLARI	216
	1. Belediye Meclisi	217
	2. Belediye Encümeni	221
	3. Belediye Başkanı.....	222
	J. BELEDİYENİN ORGANLARININ GÖREVDEN UZAKLAŞTIRILMASI	224
	K. BELEDİYE TEŞKİLATI VE PERSONELİ	224
	L. BELEDİYELERİN DENETİMİ.....	225
	M. HİZMETLERDE AKSAMA.....	225
	N. BELEDİYENİN GELİRLERİ	226
	O. BORÇLANMA VE İKTİSADİ GİRİŞİMLER	226
	P. BELEDİYE BÜTÇESİ VE KESİNHESAP	226
	Q. MAHALLE İDARESİ	227
	1. Tanımı ve Kuruluşu	227
	2. Görevleri	227
	3. Organları	228
	4. Mali Kaynakları	228
IV.	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	229
	A. TANIMI, KURULUŞU VE SINIRLARI.....	229
	B. GÖREV VE YETKİLERİ	229
	1. Büyükşehir Belediyesinin Görev ve Yetkileri	229
	2. Büyükşehir İlçe Belediyesinin Görev ve Yetkileri	231
	3. Büyükşehir Belediyesinin, İlçe Belediyesinin İşlemleri Üzerindeki Denetim Yetkisi	231
	C. BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN ORGANLARI	232

1. Büyükşehir Belediye Meclisi	232
2. Büyükşehir Belediye Encümeni.....	234
3. Büyükşehir Belediye Başkanı	234
D. BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ TEŞKİLATI VE PERSONELİ	235
E. BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN GELİRLERİ	235
F. BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BÜTÇESİ	236
G. ŞİRKET KURULMASI.....	236
H. BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ İLE DİĞER BELEDİYELERİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	236
V. KÖY İDARESİ	237
A. TANIMI.....	237
B. KURULMASI VE KALDIRILMASI	238
C. GÖREV VE YETKİLERİ	239
1. Görevleri	239
2. Yetkileri	240
D. KÖYÜN ORGANLARI	240
1. Köy Derneği	240
2. Köy İhtiyar Meclisi	240
3. Köy Muhtarı	242
E. KÖY PERSONELİ.....	243
1. Genel Olarak	243
2. Köy Korucuları	243
F. KÖY BÜTÇESİ VE GELİRLERİ	244
1. Köy Bütçesi	244
2. Köy Gelirleri	244
VI. MAHALLİ İDARE BİRLİĞİ	245
A. GENEL OLARAK	245
B. KURULUŞU	246
C. BİRLİĞİN ORGANLARI	246
1. Birlilik Meclisi.....	246
2. Birlilik Encümeni.....	247
3. Birlilik Başkanı.....	247
D. KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİKLERİ	248
E. ÜLKЕ DÜZEYİNDE BİRLİK KURULMASI	248

İKİNCİ BÖLÜM

HİZMET YERİNDEN YÖNETİM KURULUŞLARI

I. GENEL OLARAK	249
II. KAMU İDARELERİ İLE KAMU KURUMLARININ BELLİ BAŞLI FARKLARI	249
A. KURULUŞLARI AÇISINDAN	249
B. FAALİYETLERİ AÇISINDAN	250
C. ORTAYA ÇIKIŞ ZAMANLARI AÇISINDAN.....	250
III. KAMU KURUMLARININ ORTAK ÖZELLİKLERİ	251
A. KANUNLA YA DA KANUNUN VERDİĞİ YETKİYE DAYANILARAK KURULMA.....	251
B. KAMU TÜZELKİŞİLİĞİNE SAHİP OLMA	251
C. ÖZERKLİĞE SAHİP OLMA	252
D. VESAYET DENETİMİNE TABİ OLMA.....	252
E. AYRI BİR MALVARLIĞINA VE BÜTÇEYE SAHİP OLMA	252
F. TÂBİ OLDUĞU HUKUKİ REJİM	252
IV. KAMU KURUMLARININ TÜRLERİ	253
A. FAALİYET ALANLARI AÇISINDAN	253
B. YÖNETİM BİÇİMLERİ AÇISINDAN	253
V. FAALİYET KONULARI AÇISINDAN KAMU KURUMLARI	253
A. İDARI KAMU KURUMLARI.....	254
1. Genel Olarak	254

2. Faaliyet Konuları	254
3. Teşkilatı ve Personeli.....	255
4. Bütçesi ve Malvarlığı	255
B. İKTİSADI KAMU KURUMLARI.....	255
1. Genel Olarak.....	255
2. Türleri	256
3. Özellikleri	258
4. Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Denetimi ve Raporlanması.....	259
5. Organları ve Personeli	260
C. SOSYAL KAMU KURUMLARI	261
1. Genel Olarak	261
2. Özellikleri	262
D. BİLİMSEL, TEKNİK VE KÜLTÜREL KAMU KURUMLARI.....	263
1. Genel Olarak	263
2. Özellikleri.....	264
VI. KAMU KURUMU NİTELİĞİNDEKİ MESLEK KURULUŞLARI	264
A. GENEL OLARAK.....	264
B. ÖZELLİKLERİ	265
1. Kamu Kurumu Niteliğinde Olma	265
2. Kanunla Kurulma	265
3. Organlarının Kendi Üyeleri Tarafından Seçilmesi	265
4. Zorunlu Üyelik Esasına Dayanma	266
5. Kuruluş Amaçları Dışında Faaliyyette Bulunamaması.....	266
6. Özerk Bütçeli Olma	266
VII. BAĞIMSIZ İDARİ OTORİTELER	266
A. GENEL OLARAK	266
B. BAĞIMSIZ İDARİ OTORİTELERN İKİ TEMEL ÖZELLİĞİ	267
1. Bağımsızlık	267
2. Regülasyon İşlevi	268
C. TÜRKİYE'DE BAĞIMSIZ İDARİ OTORİTELER.....	269
1. Genel Olarak.....	269
2. Türkiye'de Bağımsız İdari Otoritelerin Özellikleri	270
3. 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda Yer Alan Bağımsız İdari Otoriteler	272
VIII. BÖLGESEL KAMU KURUMLARI	276
A. GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ (GAP) KALKINMA İDARESİ	276
B. 642 SAYILI KHK İLE OLUŞTURULAN BÖLGE KALKINMA İDARELERİ.....	277
C. KALKINMA AJANSLARI	277
TÜRKİYE'NİN İDARİ YAPISI SORULARI	279
TÜRKİYE'NİN İDARİ YAPISI SORULARININ CEVAPLARI	285
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	291